

Verslag ledenbijeenkomst Consilio Manuque i.o. d.d. 16 november 2005

Locatie: DOK75, J. Westerdijkplein te Den Haag.

Aanwezig zijn: bestuur CM, circa twintig alumni en vertegenwoordigers van de afdeling BBR. Ook aanwezig zijn de sprekers van de avond: prof. dr. A.F.A. (Arno) Korsten en CDA-Tweede Kamerlid M.Th.J.M. (Erik) van Lith en dagvoorzitter Joshua Martina.

Opening door voorzitter CM en opleiding B/O

Jan Willem Vogels opent de bijeenkomst en heet de aanwezigen van harte welkom op de allereerste ledenbijeenkomst van de vereniging van en voor alumni van de opleiding B/O en BBM. Een speciaal woord van dank gaat uit naar Tim van Tongeren (hoofd afdeling Beleid, Bestuur & Recht) die mede in financiële zin deze avond heeft mogelijk gemaakt. Ook Bart Kaasbergen en Fleur Duijndam en Maya ... worden speciaal bedankt. Zij zijn betrokken geweest in het voortraject van de oprichting van de alumnivereniging. Deze avond is de resultante van mede hun inspanningen. Tot slot benadrukt Jan Willem Vogels dat een alumnivereniging niet een soort vriendenclub is. Het is een netwerk van afgestudeerden die hun kennis en ervaringen kunnen uitwisselen bij inhoudelijke en minder inhoudelijke activiteiten. Hierbij moet oog zijn voor de balans tussen gezelligheid en kennisverrijking. Deze avond waar de heren Korsten en Van Lith zijn uitgenodigd, moet hiervoor een aanzet zijn.

Namens de opleiding B/O krijgt Tim van Tongeren, afdelingsmanager BBR, het woord. Hij benadrukt het belang van de alumnivereniging voor de opleiding B/O zelf. Deze waardering blijkt uit de aanwezigheid vanavond van hemzelf en van Frits Roelfsema, teamleider opleiding B/O. De heer Roelfsema is een van de teamleiders van de vier opleidingen die, samen met Bureau Opleidingsondersteuning, de afdeling Beleid, Bestuur & Recht (BBR) vormen. Na het bezoek van de visitatiecommissie in 2002/2003 zijn er diverse verbetertrajecten ingezet binnen de opleiding. Twee belangrijke projecten zijn: taalondersteuning en de intensivering van de ondersteuning / begeleiding van de LAP.

De samenwerking tussen de opleiding B/O en de alumnivereniging kan verder vorm krijgen door elkaar te informeren over interessante evenementen. Zo is de opleiding betrokken bij de organisatie van een symposium over kindsoldaten op 8 december. Op de website van de Haagse Hogeschool staan vaker dergelijke bijeenkomsten. Op de website staan tevens diverse mogelijkheden aan vervolgonderwijs die de Haagse Hogeschool voor B/O-alumni aanbiedt.

Huishoudelijk deel

Jan Willem Vogels opent het huishoudelijk deel. Een degelijk bestuur vormen waarin de verschillende alumni zich herkennen was een eerste prioriteit voor de initiatiefgroep. De verschillende (kandidaat)bestuursleden stellen zich voor: Jan Willem Vogels als Voorzitter, Joost Verhaar als Bestuurlijk Secretaris, Ronald Boehdoo als Penningmeester en Aysin Cav als bestuurslid Activiteiten. De aanwezigen dragen geen tegenkandidaten aan. Jan Willem Vogels stelt voor om de kandidaten het mandaat te verlenen om de vereniging verder vorm te geven. Met algemene stemmen wordt dit voorstel aangenomen. De voorzitter dankt, mede namens de overige leden van het bestuur, de aanwezigen voor het vertrouwen.

Jan Willem Vogels gaat in op de activiteiten van de afgelopen maanden. Ledenwerving heeft een belangrijke plaats ingenomen. Eigen netwerken zijn uitgeput en er is een brief verstuurd naar de afgestudeerden van de laatste twee jaar. Ledenwerving zal in de komende periode een belangrijk punt blijven. Ook de samenwerking met de opleiding B/O is opgezet en zal verder vorm krijgen. Beide partijen verwachten grote winst te behalen door de samenwerking. Het eerste

product van de samenwerking is het opzetten van een website van CM. Deze wordt technisch onderhouden door een medewerkster van de afdeling BBR.

Voorat een vereniging een feit is, dienen ook enkele formele zaken te worden geregeld, waaronder het vaststellen van statuten. Deze zijn inmiddels in conceptvorm gereed. Het bestuur heeft er echter voor gekozen om de vereniging op een natuurlijke wijze te laten groeien. Onder de alumni moet voldoende draagvlak aanwezig zijn voor een alumnivereniging.

Om CM meer vorm te geven wordt ingezet op de vorming van afzonderlijke werkgroepen. Gedacht kan worden aan werkgroepen voor activiteiten en een ledenblad. Jan Willem Vogels roept de aanwezigen op zich hiervoor aan te melden.

Als laatste onderdeel voor de pauze stelt de voorzitter Joshua Martina voor. Deze alumnus is aangezocht om vandaag als dagvoorzitter te fungeren. In de afgelopen periode heeft hij succesvol diverse openbare discussiefora geleid over uiteenlopende onderwerpen.

Jan Willem Vogels stelt voor een pauze te houden om de inmiddels gearriveerde broodjes te nuttigen. Na de pauze is het podium voor de heren Korsten en Van Lith.

Lezingen

Dagvoorzitter Joshua Martina introduceert de twee sprekers aan de aanwezigen. De heren Arno Korsten en Erik van Lith zijn gevraagd een voordracht te houden rondom de vraag: zit er pit in de Bestuurskunde en heeft de Bestuurskunde ook een antwoord op de snel veranderende maatschappij?

De heer Korsten heeft zijn betoog de titel 'Boorputten slaan in de maatschappelijke onderstroom' meegegeven. Korsten ziet de belangrijkste meerwaarde van een bestuurskundige in het feit dat hij/zij als geen ander weet heeft van verschillende perspectieven die je op een onderwerp kunt loslaten. De bestuurskundige moet leren om perspectieven (juridisch, economisch, psychologisch, politicologisch) te formuleren bij een vraagstuk, ze op elkaar te betrekken en ze te integreren. Dit noemt Korsten het avontuur van de Bestuurskunde, waarmee derhalve de vraag of er pit zit in Bestuurskunde beantwoord is. Maar heeft de Bestuurskunde ook een antwoord op de veranderende maatschappij? Korsten acht deze vraag zeer relevant vanwege de grote veranderingen die in onze samenleving optreden. We leven immers in een risicomaatschappij. Het op elkaar betrekken van perspectieven heeft ook betrekking op signalering. Niemand heeft de opkomst van Pim Fortuyn zien aankomen, denk ook aan de terreurdreiging, de moord op Theo van Gogh, maar ook het verlies van vertrouwen in de overheid en de politiek. De bestuurskundige moet rekening houden met zwakke signalen. Hierop moet niet worden gewacht, maar er moet worden geïnvesteerd in preventie. Door zwakke signalen op te sporen sla je boorputten in de onderstroom. De Bestuurskunde heeft hiervoor de methodieken in haar gereedschapskist zitten. De bestuurskundige dient eerst te signaleren vanuit een ander perspectief en deze signalen duiden. De bestuurskundige moet deze signalen decoderen, inschatten op relevantie en urgentie. Deze kwaliteit maakt de bestuurskundige uniek. De les van Fortuyn is dat we niet moeten wachten tot de politiek vraagstukken agendeert, maar we moeten zelf voortekenen van verandering opsporen. "Dat maakt bestuurskunde tot een vak met pit", aldus Korsten.

De heer Van Lith heeft de volgende stelling centraal in zijn betoog: is Bestuurskunde een opleiding om Kamerlid te worden, en hoe breed is Bestuurskunde?

In het dagelijks leven is de heer Van Lith Tweede Kamerlid voor het CDA. Hij is gevraagd voor deze avond omdat hij alumnus (1996) is van de opleiding Bestuurskunde aan de Hogeschool 's Hertogenbosch. Hij heeft Bestuurskunde als de

perfecte studie ervaren voor zijn werk als Kamerlid. Een belangrijke taak van de Tweede Kamer is het oplossen van problemen. Dit is juist ook de core business van de bestuurskundige.

Hij heeft voor de studie Bestuurskunde gekozen doordat hij actief was als vrijwilliger in diverse besturen. In de studie Bestuurskunde vond hij de interactie tussen theorie en praktijk die hij zocht. Nog steeds staat hij achter zijn studiekeuze. Momenteel ziet hij zichzelf zowel als politicus als bestuurskundige. Dit zegt al iets over de breedte van het vakgebied.

Ter voorbereiding op deze spreekbeurt is hij nagegaan wat er nog van zijn studie is blijven hangen. Hij denkt dat het is dat de bestuurskundige in staat is om verschillende netwerken aan te boren. Zo heeft hij stage gelopen bij de Tweede Kamer en bij een lobby-organisatie. Netwerken zijn en blijven voor deze branches onmisbaar. De heer Van Lith waarschuwt de aanwezigen dat netwerken voortdurend vragen om investeringen. Als bestuurskundige moet je voortdurend je profiel versterken. Hij ervaart nu het nut hiervan als Kamerlid.

Een andere kerncompetentie van de bestuurskundige is volgens Van Lith, de mogelijkheid om multidisciplinair te denken. Ter illustratie vertelt hij een voorbeeld uit de praktijk. Als fractiewoordvoerder 'water' heeft hij onlangs een bezoek gebracht aan de Deltawerken. De Deltawerken zijn een verzameling preventieve maatregelen tegen overstromingen. Tijdens het bezoek werd hij echter geconfronteerd met een neveneffect ter hoogte van Bergen op Zoom: wat ooit zoutwater was, is nu zoetwater geworden. Dit met alle gevolgen voor de flora en fauna in het gebied. De politiek, maar ook de bestuurskundige, moet hier oplossingen voor verzinnen.

Dit voorbeeld legt een pijnlijk punt bloot in politiek Nederland. De overheid heeft in het verleden (terecht of onterecht) problemen naar zich toegetrokken en hier oplossingen voor verzonnen. Deze oplossingen hebben geresulteerd in nieuwe regels. Vaak blijkt echter dat deze nieuwe plannen niets oplossen. Voorbeelden hiervan zijn veelvuldig te zien in de zorg en op het gebied van werkgelegenheid. Om deze problemen te voorkomen ziet de heer Van Lith een toegevoegde waarde voor de bestuurskundige in zijn/haar rol om verschillende mensen en ideeën met elkaar te verbinden. Die rol probeert de heer Van Lith ook in zijn CDA-fractie, die bestaat uit specialisten en generalisten, te spelen.

Tot slot wil hij de alumnivereniging Consilio Manuque feliciteren met haar oprichting. "De bestuurskunde heeft wederom geïnvesteerd in netwerken!", aldus Van Lith.

Na een korte discussie onder leiding van de heer Martina over de toegevoegde waarde van Bestuurskunde voor de ambtenarij en de politiek, worden de heren Korsten en Van Lith gevraagd nog iets mee te geven aan de aanwezige alumni. De heer Korsten drukt de alumni op het hart om zich voortdurend persoonlijk te blijven ontwikkelen. Let op 'frames' die informatie en gebeurtenissen (vertekende) betekenis (kunnen) geven en pas de 'weak signal approach' toe in je dagelijks werk en leven. Door je hier bewust van te zijn, ben je beter in staat om tijdig en adequaat op nieuwe ontwikkelingen te reageren.

De heer Van Lith adviseert de aanwezige alumni in hun jonge carrière de overheid niet uit het oog te verliezen, maar nu vooral te ondernemen. "Probeer zo zelf ideeën te krijgen. Uiteindelijk kom je toch bij de overheid terecht".

Afsluiting

Jan Willem Vogels besluit de avond door de twee sprekers en de dagvoorzitter met een presentje te danken voor hun bijdrage. Tevens wordt de staf van de opleiding Bestuurskunde/Overheidsmanagement bedankt voor hun ondersteuning bij de totstandkoming van deze avond. Hij nodigt iedereen uit voor de borrel.